

SERIA: UWAGA ŻYCIE!

Scenariusz lekcji z wykorzystaniem filmu „Wanda Półtawska – życie w obronie rodziny”

Temat: Spotkanie z AUTORYTETEM

Cel ogólny: uczeń rozumie jak ważną rolę w jego rozwoju intelektualnym oraz kształtowaniu postawy moralnej odgrywa AUTORYTET; wobec słabości ludzkiej natury ulegającej różnym wpływom (subiektywizmowi) dostrzega konieczność szukania AUTORYTETU

Cele szczegółowe: uczeń:

- podaje definicję autorytetu
- wymienia różne AUTORYTETY i potrafi rozróżnić je od ważnych dla młodzieży idoli,
- wymienia cechy człowieka, który może być autorytetem,
- wymienia zagrożenia dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego i moralnego zawarte w mediach oraz płynące ze strony niektórych środowisk,
- wyjaśnia jak ważne jest spotkanie AUTORYTETU w trudnych momentach życia, zwłaszcza gdy ulega się nieodpowiednim wpływom,
- przedstawia p. dr Wandę Półtawską jako wielki AUTORYTET w dziedzinie moralności i religijnego zaangażowania - jej życie wypełnione służbą dla drugich,
- uzasadnia wartość prawdy w jego życiu i społeczności, w której dokonuje się jego rozwój,
- wskazuje na wartości życia małżeńskiego, wynikające z posłannictwa, jakie małżonkowie mają do wypełnienia; uzasadnia konieczność dobrego przygotowania się do zawarcia małżeństwa.

Środki dydaktyczne:

- małe kartki papieru,
- klej,
- duży arkusz papieru zawieszony na tablicy,
- plansze z definicją słowa „AUTORYTET” oraz z tekstami na temat prawdy,
- film: „Wanda Półtawska – życie w obronie rodziny”

Metody:

- rozmowa, dyskusja,
- tworzenie tzw. „słoneczka”,
- analiza tekstów zawartych na planszach,
- projekcja filmu.

Teksty, które można odczytać, lub wypisać na planszach (w przypadku podanych fragmentów z książki ks. Tischnera najlepiej rozpiścić je na kilku kartkach):

1. Autorytet, to kategoria opisująca w naukach o człowieku psychospołeczne zjawisko doniosłego wpływu wywieranego przez osobę lub instytucję na rozwój umysłowości lub stosunki między ludźmi, przyjmującymi uległe twierdzenia podmiotu autorytetu lub normy przezeń ustalane, odczuwającymi respekt i uznającymi jego powagę, wynikającymi ze

zwierzchnictwa lub kompetencji. (Wg „Słownika społecznego”, Wydawnictwo WAM, 2004).

2. „Dążąc do prawdy, człowiek dąży do zgody z obiektywną rzeczywistością, z tym co jest. Poznawaną przez człowieka rzeczywistością może być wszystko: przedmioty zmysłowe, inni ludzie, także wszystkie inne wartości, w tym także **wartości etyczne**”.

„Kogo o prawdę pytamy”?

„Są ludzie, którzy ze swej wierności prawdzie uczynili podstawę swego osobistego etosu, pierwszorzędną wartość swojej nadziei. Jako tacy uzyskali niezwykle kredyt zaufania od strony społeczności. Możemy o nich powiedzieć, że stali się „światłością” świata. Prawda jest w ich postawie wartością pierwszego rzędu, ale wcale nie jest wartością jedyną. Idzie tylko o to, by najpierw była prawda, a wszystko inne po niej. Umiłowanie prawdy pociąga za sobą wrażliwość na inne wartości, które są ściśle związane z prawdą”.

(Ks. Józef Tischner: „Wobec wartości”)

I. Nauczyciel rozdaje uczniom małe kartki papieru i poleca wypisać na nich osoby, które są dla nich autorytetami. Zapisane karteczki uczniowie przylepiają na arkuszu zawieszonym na tablicy. Czynią to w taki sposób, by powstało „słoneczko”; jego poszczególnymi promieniami są kartki zawierające to samo słowo lub podobne znaczeniowo (np. rodzice, ojciec i matka), w środku „słoneczka” zostało wcześniej napisane słowo: AUTORYTET.

Symbol słońca i jego promieni wskazuje na ważną rolę: ożywiającą, oświecającą, dającą poczucie bezpieczeństwa, niosącą nadzieję itp., jaką odgrywa w życiu człowieka AUTORYTET.

II. Nauczyciel, omawiając wyniki pracy, najpierw zapoznaje się z wszystkimi wypowiedziami pisemnymi uczniów zawieszonymi na tablicy, a następnie rozmawia z nimi zadając pytania:

- 1) Kto najczęściej jest dla młodzieży autorytetem?,
- 2) Czym się różni autorytet od idola?,
- 3) Co decyduje o tym, że ktoś staje się autorytetem dla innych?,

Można w pewnym momencie rozmowy wywiesić planszę z definicją autorytetu i zwrócić uwagę na różnego rodzaju kompetencje, co przekłada się na różnego rodzaju autorytety. Dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka niezwykle ważne jest, by spotkał on na swej drodze życiowej kogoś, kto może być autorytetem w dziedzinie moralności.

- 4) Dlaczego potrzebujemy autorytetów?,
- 5) Przed czym może nas ktoś będący autorytetem uchronić?
- 6) W jaki sposób autorytet na nas oddziałuje?
- 7) Czy każdy może być autorytetem?

Rozmowa na pewno dotknie zagadnienia zaufania, zawierzenia. AUTORYTETEM obdarzamy ludzi, do których mamy zaufanie, którzy mają rację, tzn mówią prawdę, są wiarygodne. Można w tym miejscu wykorzystać planszę z tekstami ks. Tischnera i porozmawiać na temat prawdy zawartej nie tylko w przekazach AUTORYTETÓW, ale przede wszystkim w ich prawym, uczciwym życiu.

III. Nauczyciel zaprasza uczniów do obejrzenia filmu: „Wanda Półtawska – życie w obronie rodziny”.

IV. Po projekcji Nauczyciel prosi o swobodne wypowiedzi uczniów na temat obejrzanego filmu. Zadaje pytanie czy jego bohaterka może być autorytetem. Jeśli tak, to dla kogo i o jakich „kompetencjach” możemy w jej przypadku mówić. Ważne, by uczniowie zwrócili uwagę na to jakiej działalności i jakiej sprawie p. dr Półtawska poświęciła całe swoje życie. Uczniowie z pewnością dostrzegą, iż może być autorytetem w wielu dziedzinach, gdyż:

- mówi o problemach związanych z małżeństwem i rodzicielstwem sama będąc żoną, matką,
- jest doktorem psychiatrą czyli ma odpowiednią wiedzę medyczną,
- przyjaźniła się z kard. Karolem Wojtyłą – etykiem, mogła więc poznać jego wykładnię zagadnień moralnych,
- pracowała całe życie w poradnictwie rodzinnym – doskonale zna „życie”, doświadczenia wielu ludzi

Uczniowie mogą jeszcze na coś innego zwrócić uwagę. Nauczyciel zwraca uwagę na innych bohaterów filmu, przypomina ich wypowiedzi, kontekst tematyczny, itp.

Mając na uwadze osiągnięcie głównego celu lekcji nauczyciel tak kieruje rozmową, by uczniowie dostrzegli jak wielką rolę w życiu innych bohaterów filmu odegrała p. dr Półtawska.

Warto do osoby p. dr Półtawskiej, jej przekazywanych poglądów i informacji wracać przy omawianiu różnych tematów (polecam książkę: „Samo życie”). Jeśli zaś ma stać się **AUTORYTETEM** dla naszych uczniów muszą lepiej poznać jej życie, działalność i głoszone treści w licznych publikacji.

V. Jako zadanie domowe nauczyciel poleca, by uczniowie odszukali w Internecie biografię p. dr Półtawskiej i zapoznali się z nią. Na jej podstawie w zeszycie mają zrobić krótką notatkę, z podkreśleniem tych jej sytuacji życiowych, które ich szczególnie poruszyły.